

Lahti

Varhaiskasvatus

Palveluseteli

19.12.2023

Odotukset palvelusetelille

- asiakas:
 - kohtuuhintaista yksityistä varhaiskasvatusta perheiden tarpeiden mukaisesti
- kaupunki:
 - kustannustehokasta kaupungin järjestämälle varhaiskasvatukselle vaihtoehtoista yksityistä varhaiskasvatusta perheiden tarpeiden mukaisesti
- palveluntuottaja:
 - omaan toimintaan soveltuvaa kannattavaa yksityistä varhaiskasvatusta

Taustaa

- miten sovittaa yhteen perheiden tarpeet, niiden soveltuvuuden palveluntuottajien toimintaan sekä niistä maksettavan korvauksen
- keskeisiä kysymyksiä:
 - mihin tarpeisiin palveluntuottajien tulee vastata, jotta kyseessä on aito vaihtoehto kaupungin toiminnalle
 - perhe valitsee palvelusetelituottajan
 - mikä on korvaus, joka palveluntuottajalle suoritetaan

Taustaa

- palveluseteli päiväkoteihin ja perhepäivähoitoon
- soveltuvuus erilaisille palveluntuottajille
 - myös muuhun kuin suomenkieliseen varhaiskasvatukseen
- vanhemmille kunnallista vastaava maksu (keskeiset periaatteet)
 - ei mielellään palvelusetelin kattohinnan ylittävää hinnoittelua
- vuosittainen arviointi ja seuranta
-
- yksityisen hoidon tuki vaihtoehtona säilyy, palvelusetelituottajaksi oman harkinnan mukaan

Perheiden keskeisiä tarpeita

- eri ikäisille (0-5 –vuotiaille lapsille), kuusivuotiaat yksityisen hoidon tuella
- perheiden tarpeiden mukaisesti 20 t, 21-34 t tai väh. 35 t
- palvelun ajoittuminen arkisin tarvittaessa klo 7-17 (perhepäivähoidossa ehdollinen)
- kesäajan varhaiskasvatus (korvaus)
- varahoito perhepäivähoidossa
- lapsen tuen järjestäminen

Palvelusetelituottajat

- Lahdessa toimii yksityisiä päiväkoteja yhteensä 30, joista palvelusetelillä 26 ja yksityisen hoidon tuella 4. Lisäksi kahdeksan palvelusetelituottajaa sijaitsee muissa kunnissa
- Lisämaksua perii kaikki päiväkodit. Perittävän lisämaksun vaihteluväli (1.8.23 tilanne) on 20-75 e ja keskiarvo 47 e
- 31.3.2023 palvelusetelin piirissä oli 1341 lahtelaista lasta ja lisäksi lapsia on yksityisessä varhaiskasvatuksessa yksityisen hoidon tuella
- 32 % kaikista varhaiskasvatuksessa (kunnallinen tai yksityinen) olleista lapsista oli yksityisessä varhaiskasvatuksessa
- Lahdessa toimivista palvelusetelituottajista paikallisia on 10 (15 päiväkotia) ja valtakunnallisia toimijoita on neljä (11 päiväkotia)
- Päiväkotien paikkaluvut ovat väliltä 12-136 (alle 50 –paikkaisia seitsemän, 51-100 –paikkaisia 16 ja yli 100 –paikkaisia kolme)
- Muissa kunnissa toimivista palvelusetelituottajista yksi on valtakunnallinen (1 päiväkoti) ja seitsemän paikallista (seitsemän päiväkotia). Päiväkotien paikkaluvut vaihtelevat 9-75 –paikkaan
- Lahden yksityiset kotona toimivat perhepäivähoitajat (24) sekä yksi ryhmäperhepäiväkoti toimivat yksityisen hoidon tuella

Perhepäivähoito Lahden palvelusetelissä

- mahdollisuus liittyä
- tulisi täyttää minimiehdot, jotta palvelisi asiakkaita
- keskeistä loma-aikojen ja muiden poissaolojen järjestelyt
- Palvelusetelin enimmäishinta/kotona toimivat perhepäivähoitajat 779 e, Ryhmäperhepäiväkodit 832 e
 - 35 t kerroin 1
 - 21-34 t kerroin 0,8
 - 20 t kerroin 0,6

Perhepäivähoidon palveluseteli muissa kaupungeissa

- **Vantaa:**

- Vantaalla ei ole palveluseteliä perhepäivähoidossa

- **Oulu:**

- palveluseteli 874 €/kk

Perhepäivähoidon palveluseteli muissa kaupungeissa

- Oulu jatkuu:

- Hoitajan jäädessä pidempiaikaiselle sairauslomalle (yli 2 viikkoa) ja perheen tarvitessa varahoitoa, palvelusetelin maksu katkaistaan ja varahoito järjestetään kahden viikon jälkeen. Palveluseteli katkaistaan niiltä perheiltä, jotka tarvitsevat varahoitoa. Perhepäivähoitaja ei voi periä varahoidon ajalta maksua perheeltä. Palveluseteli katkaistaan ainoastaan hoitajan sairausloman ajaksi. Hoitajan on mahdollista hakea Kelan kautta sairauspäivärahaa. Tällä toimintatavalla varmistetaan perheen tarve varhaiskasvatukseen hoitajan sairauspoissaolon ajaksi ja mahdollisuus määräaikaiseen varahoitoon. Jos lapsi siirtyy Oulun kaupungin järjestämän varhaiskasvatuspalvelun piiriin (yli 5 päivää/kk), keskeytyy palvelusetelin maksaminen poissaolon ajaksi
- Palveluseteli myönnetään jokaiselle kuukaudelle, jonka lapsi on asiakassuhteessa palveluntuottajaan. Kesäajalla Oulun kaupunki suosittelee palveluntuottajia olemaan perimättä asiakasmaksua siltä ajalta, kun perhepäivähoitopaikka on suljettuna. Palveluntuottajia suositellaan perimään asiakkaiden omavastuuosuus enintään 11 kuukaudelta vuodessa
- Mikäli perhe tarvitsee varhaiskasvatusta hoitajan loma-aikana, voidaan varhaiskasvatus järjestää esimerkiksi yhteistyössä muiden yksityisten perhepäivähoitajien tai yksityisten päiväkotien kanssa. Ryhmäkoon tulee aina säilyä lain mukaisena. Jos kesäajan kiinniolon aikana perhe tarvitsee varhaiskasvatusta enemmän kuin viisi (5) päivää kalenterikuukaudessa ja varhaiskasvatus järjestetään Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalveluissa, menettää perhe oikeuden palveluseteliin ko. ajalle. Myös palvelusetelin maksu palveluntuottajalle keskeytyy.”
- Aukioloajasta ei ole mitään mainintaa, joten sen voi hoitajat itse ratkaista ja sopia palvelusopimuksessaan perheiden kanssa. Laatuliitteessä on vaateet mitoituksen oikeellisuudesta, lapsen vasuista ja toimintasuunnitelmasta, tuen järjestämisestä jne. Ravitsemussuosituksset, tutustumiset, viestintä ja toki omavalvonnat jne mitä päiväkodeiltakin vaaditaan ovat listassa.

Perhepäivähoidon palveluseteli muissa kaupungeissa

- Jyväskylä:

- Palveluntuottajan tulee huolehtia siitä, että varhaiskasvatusta on saatavana tarvetta vastaavasti ympärivuotisesti, myös esimerkiksi loma-aikoina. Palvelua voidaan järjestää yhteistyössä muiden yksityisten tuottajien kanssa.
- Palveluseteliasiakkaalla ei ole oikeutta kunnan itse tuottamaan varhaiskasvatukseen. Suositellaan, että palveluntuottaja perii asiakasmaksut enintään 11 kuukaudesta vuodessa
- Yksityiset perhepäivähoitajat määrittelevät aukioloaikansa omien ja perheiden tarpeen mukaan ja sopivat loma-aikojen varahoitojärjestelyt perheiden kanssa palvelusopimusta tehdessä. Edellytetään, että jos hoitaja ei järjestä varahoittoa, hänen tulee antaa perheelle maksuhyvitys
- Palveluseteli 844 e/kk

Palveluntuottajille tehty kysely

- osana palvelusetelin ja palvelusetelisääntökirjan arviointia lähetettiin palveluseteliin liittyvä kysely yksityisen hoidon tuella toimiville palveluntuottajille
- yksityisen hoidon tuella toimii 4 päiväkotia, 24 perhepäivähoitajaa ja 1 perhepäiväkoti
- vastausaika kyselyyn oli 10.10.2023-29.10.2023
- vastauksia kyselyyn saatiin 16

Palveluntuottajille tehty kysely

- **Palvelusetelisääntökirja:**
 - 12 vastaajista oli tutustunut palvelusetelisääntökirjaan
 - 5 vastaajista on pohtinut palvelusetelituottajaksi lähtemistä
- **Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet siihen, että toimit edelleen yksityisen hoidon tuella?**
 - Toimiminen yksityisenä perhepäivähoitajana
 - Yksityisen hoidon tuella toimiminen on helppoa ja yksinkertaista
 - Paremmat vapaudet yrittäjänä. Voin vaikuttaa työaikoihin, lomien ajankohtaan, kenen asiakkaiden kanssa teen sopimuksen. Saan tuet myös lomani ajalta, enkä joudu maksamaan perheille hoitoa yksityisessä päiväkodissa. Kaupunki ei voi muuttaa ehtoja tai tuen määrää mielensä mukaan

Palveluntuottajille tehty kysely

- Ei ole mahdollisuutta tarjota sellaisia aukioloaikoja tai päivystystä kuin palvelusetelisääntökirjassa vaaditaan.
- Voin määrittää itse työajat ja palkalliset loma-ajat.
- Työaika, loma- aika, vapaus suunnitella ja toteuttaa laadukkaampaa varhaiskasvatusta, oma jaksaminen, vapaus suunnitella päivät, määräysvalta, perheiden valinta yhteistyökumppaniksi, kulttuuri, uskonto- ja perintötekijät, niiden ylläpitäminen.
- Oman valinnanvapauden säilyttäminen, palvelusetelin arvo ja palveluseteliyrittäjältä vaadittu varahoidon järjestämisvelvollisuus.
- Päivittäinen aukioloaika sekä 12 kk varhaiskasvatuksen järjestäminen.

Palveluntuottajille tehty kysely

- Mitkä mahdolliset muutokset palvelusetelisääntökirjan ehtoihin olisivat sellaisia, jotka saisivat sinut hakeutumaan palvelusetelituottajaksi?
 - Jos loma ja varahoito asiat muutetaan perhepäivähoitajilla jotenkin helpommaksi, niin ilman muuta voisin ryhtyä hoitajaksi palvelusetelillä.
 - Työaika max 9h /pvä, oikeus pitää lomaa ja loma-ajan tulo myös turvattu. Pidemmälle ajalle tieto siitä, ettei kaupunki voi muuttaa ehtoja.
 - Palvelusetelin arvo kohdalleen. Työ- ja loma- ajat kohdalleen.
 - Palvelusetelin arvon nostaminen ja kunnan järjestämä sekä maksama varahoito omien lomien ja sairaslomien ajalta. Lisäksi palveluseteliyrittäjäksi hakemiseen liittyvää toiminta- ym. suunnitelmien ja selvitysten täyttämistä voisi keventää
 - Työajat saisi itse päättää ja varahoito ilmaiseksi. Itse saisi vaikuttaa edelleenkin hoitolapsiin
 - Ei mitkään. Haluan toimia yksityisyrittäjänä.

Toimintaympäristön kehityksestä

- Palvelusetelituottajien toimintaan vaikuttavat jatkossa alle kouluikäisten lasten määrä, osallistumisaste ja kysyntä.
 - *Valtakunnallinen lasten määrän väheneminen ja myös yksityisen varhaiskasvatuksen sopeutuminen siihen
 - *Kysynnän ja palveluntuottajan kilpailukyvyn merkitys
- Tärkeää on kaupungin oman palvelurakenteen saatavuus ja riittävyys.
- Hallitusohjelmassa mainittu varhaiskasvatuksen palvelusetelilainsäädännön kehittäminen, myös yksityisen hoidon tuki säilyy vaihtoehtona.

Kiitos